

SĂNĂTATE PUBLICĂ

(Medicina și igiena socială) Teorie și metodă

Th. Ilea. | P. Pruteanu, | G. Grosz

După câteva luni de la apariția manualului de „Sănătate publică” sub redacția prof. dr. Th. Ilea, în Editura Medicală apare volumul „Sănătate publică” (Medicină și igienă socială), teorie și metodă, rod al muncii de colaborare între cele două catedre de la institutele de medicină și farmacie din București și Iași.

Volumul aprofundează în cele 546 de pagini aspectele teoretice și metodologice ale acestei științe, aducând o contribuție deosebită la ocrotirea sănătății în țările socialiste, fiind de un real folos pentru cei care slujesc apărarea și promovarea sănătății populației.

Expunerea materialului în cele 12 capitole, repartizate în trei părți, este metodică și judicioasă. Partea I cuprinde teoria sănătății publice, unde se dă definiția acestei discipline ca o ramură a medicinei, ca știința ocrotirii sănătății populației.

Sistemele de ocrotire social determinate sînt bine analizate, arătîndu-se contribuția medicilor progresiști la dezvoltarea lor, mai ales după apariția lucrărilor clasice ale lui K. Marx și Fr. Engels, cînd medicina și igiena socială se afirmă ca discipline științifice.

Autorii au meritul de a defini unele noțiuni și categorii fundamentale ale medicinei (sănătate, boală și stare de sănătate a colectivității, unul dintre principalele obiective de studiu ale sănătății publice, exprimate printr-o serie de indicatori), pe baza concepției marxist-leniniste, opuse teoriilor biologizante-idealiste.

Datele dezvoltării ocrotirii sănătății în Europa sînt redată sub aspectul determinării lor sociale.

La capitolul metodologiei este prezentată concepția materialist dialectică care imprimă și metodei istorice, planificării, experimentării etc. un conținut nou — foarte util organizatorilor de sănătate publică.

Răspunderea pentru apărarea și promovarea sănătății populației în țările socialiste revine statului, iar în țările capitaliste această grijă este în mare parte lăsată pe seama individului.

Autorii exemplifică contradicțiile variate din țările capitaliste prin expunerea situației sanitare din Statele Unite ale Americii. În Anglia ocrotirea sănătății populației are un caracter de stat și se realizează în cadrul unui sistem unitar și gratuit, dispunând de un Serviciu Național de Ocrotire a Sănătății, apreciat ca o formă înaintată în condițiile unui stat capitalist.

Evoluția sănătății publice în România este expusă în capitolul al III-lea, arătându-se preocupările pentru aspectele sociale ale medicinei, începând cu C. Caracș, A. Wolf, F. Nyulas, C. Virnav, Vasici, Episcopescu care au adus contribuții valoroase la dezvoltarea aspectelor sociale ale medicinei.

Afirmarea igienei sociale ca știință la noi în țară s-a făcut prin I. Felix, întemeietorul igienei științifice. Medicul-socialist Ștefan Stîncă a arătat prin analiza fenomenului morbid, social determinat, că numai prin schimbarea revoluționară a orînduirii sociale exploatoare, mediul social va înceta de a mai fi un factor patologic. El este primul reprezentant al igienei sociale marxiste la noi, urmat de savanți patrioți ca V. Babeș, Gh. Marinescu, I. Cantacuzino, C. I. Parhon etc., care au demascat și condamnat condițiile grele de trai și de muncă și nivelul sanitar scăzut al populației. Mișcarea socialistă și mai târziu P.C.R., o dată cu înființarea sa, au dus o luptă consecventă pentru ocrotirea sănătății oamenilor muncii.

Principiile și caracterele sistemului socialist de ocrotire a sănătății populației în condițiile actuale, sînt cuprinse în capitolul al IV-lea.

Partea II-a a volumului se ocupă de starea de sănătate a populației și metodele de cercetare scrise de regretatul conf. P. Pruteanu în trei capitole: demografia, dezvoltarea fizică a populației și morbiditatea.

Ultima parte prezintă metodele organizării și administrației sănătății publice în care se insistă asupra problemelor de planificare.

Cercetarea eficienței activității instituțiilor medicale și de prevederi sociale din capitolul al IX-lea se adresează conducătorilor de spitale și organizatorilor de sănătate publică, fiindu-le o călăuză științifică în activitate.

Ancheta medico-socială, educația sanitară, supraveghere activă de masă, examinările profilactice și dispensarizarea fac parte din ultimele capitole, probleme necesare tuturor medicilor.

Volumul este ilustrat cu 110 grafice și 45 de tabele care ajută la înțelegerea textelor.

Cele 327 de lucrări bibliografice folosite de autori la redactarea volumului ne arată documentarea la zi atît pe plan național cit și mondial.

Era necesar ca în volumul prezentat să-și găsească locul și metodele de studiu ale eficienței secțiilor sanitare și de prevederi sociale, ale inspectoratelor sanitare de stat, precum și ale diferitelor rețele de specialitate.

Partea a III-a, care spre regretul nostru lipsește complet, trebuia să cuprindă organizarea asistenței medicale în țara noastră.

Se remarcă apariția în bune condiții tehnice la care Editura Medicală și-a adus din plin contribuția cu ajutorul redactorului responsabil dr. H. Harieșan și a tehnoredactorului Marilena Nisirius.

I. Câmpean